Bir dine inanmak alışkanlık mıdır?

Güney Kore Seul Üniversitesinden Büşra Çetin: “Bir dine inanmak alışkanlık mıdır?”

HAK DİN BİR İHTİYAÇTIR

Bir dine inanmak alışkanlık mıdır? Yoksa bir din, alışkanlıkları kontrol eden güçlü bir disiplin midir?

Din, vicdan gibi insanın en hakikatli mekanizmasında yerleşir ve insanın tüm alışkanlıklarını, tüm meyillerini, tüm hicranlarını disiplin altına alır, düzenler ve yönlendirir. Eğer fıtrat dini ise, netice alır. Çünkü fıtrat dini, insanı Bilen, Yaratan ve Yaşatan tarafından gönderilir ve haktır. İçinde fıtrata aykırı bir emir ve yasak bulunmaz. Fıtratı besleyen ve güçlendiren bilgilerle, belgelerle ve burhanlarla doludur.

Eğer fıtrat dini değilse, insanı sadece yorar. Fıtrat ile örtüşmeyen inançlar, insanın derdine deva olamaz, ne dünyada ne ahirette insana necat veremez. Bu yüzden hak din ciddi bir boşluğu dolduruyor.

İSLAM AKLI VE İLMİ TEŞVİK EDİYOR

Bir dine bağlılık güzeldir. Aksi takdirde insan boşluktadır. Fakat dine bağlanınca akıl devreden çıkmamalı, bağlılık taassuba değil, kalbe, vicdana, akla, iz’ana dayanmalı.

Bir dine bağlı olmamayı ancak ateistler savunur. Ateist felsefe bütün dinlere karşı bir başkaldırıyı ifade ediyor. Düşünce sisteminin temeline bilimi koyduğunu iddia ediyor. Bu cihetle bilhassa gençlerce şaşalı bir biçimde parlatılıyor ve dinlerin üstünde vehmediliyor.

Övünmek gibi olmasın ama İslam’dan başka hak din yoktur. Diğer dinler şöyle veya böyle ya tamamen batıl bir temele oturmuşlar, ya da başlangıçta bir peygamber eliyle hak bir temele oturmuş olsa da zamanla tahrifata uğramışlar, birçok batıl fikirleri içerisine alarak safiyetini kaybetmişlerdir. İslamiyet ise bin dört yüz yıldan beri safiyetinden ve hakkaniyetinden zerrece bir şey kaybetmemiştir.

Dolayısıyla ateist felsefenin, İslam dinine karşı söyleyeceği tek bir söz yoktur. Mesele akıl ise, İslam dini akla önem veriyor ve her türlü hikmeti kucaklıyor. Mesele bilim

ise, İslam dini bilim ile çatışmamakla beraber, her türlü bilimsel bilgiyi din adına kucaklıyor ve teşvik ediyor.

GÖZ MANEVÎYATTA KÖRDÜR

Bir tek mesele var ki ateist felsefenin kafası bu alanda çalışmıyor: İman-ı bilgayb meselesi. İslam dininde iman esaslarının tamamı iman-ı bilgaybtır. Yani beş duyu ile algılanmazlar. Ancak dimağdaki mertebelerden biri veya bir kaçı ile tespit edilirler.

Ateist felsefe "görmediğime inanmam" inadıyla, Bediüzzaman'ın şu cevabına çarpıyor: "Her şeyi maddede arayanların akılları gözlerindedir. Göz ise manevîyatta kördür."1

DİMAĞDAKİ MERTEBELER

Bediüzzaman hazretleri dimağda birbirine girmiş ama farklı hükümlerde muhtelif ilim mertebeleri bulunduğunu beyan ediyor. Ve şöyle sıralıyor:

1-Tahayyül: Hayal etme gücüdür. İnsan hakikatlere ulaşamazsa, sadece bu mertebede kalırsa safsata yapmaya başlar.

2-Tasavvur: Hakikatten uzak kalır ve batıl fikirleri tasvirde kullanılırsa safi zihinleri yaralar ve dalalete atar.

3-Taakkul: Bu tarafsızca akıl erdirme ve hüküm verme mekanizmasıdır. Önceki iki mertebenin kontrolüne girmemeli, tarafsız kalmalı ve hakikatlere tarafsız ulaşma yetkisini kullanmalıdır.

4-Tasdik: Aklın ürünü olan neticeyi onaylar ve ona teslim olur. Bundan iltizam doğar.

5-İz'ân: Aklın ve tasdikin önerdiği hususları basiretiyle ve ferasetiyle güçlendirir. Bundan imtisal, yani daha güçlü bir sahiplenme meydana gelir.

6-İltizam. Aklın, tasdikin ve iz'anın onayından geçen meselelere sımsıkı sahiplenme burada meydana gelir.

7-İtikat: Akıl, tasdik ve iz'an süzgecinden geçmiş ve dimağ tarafından sımsıkı sahiplenilmiş olan mesele, bu mertebede itikat ve iman halini alır. Bu imanda salâbet vardır. İnsan bu mertebede akıllıca ve tahkik ederek inanır ve tahkiki imana ulaşır. İmanında sebat vardır. Bu imana binlerce şüphe de hücum etse inşallah sarsamaz, şeytan orduları da yüklense yıkamaz.

Dipnotlar:

1 Bediüzzaman, Mektubat, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul, 2007, s. 802